

**PREZENȚA FAMILIEI REGALE
PE DOMENILE COROANEI DE LA BICAZ
ÎN PERIOADA IULIE-OCTOMBRIE 1918**

După ce autoritățile române au părăsit Bucureștiul ocupat, mutându-se la Iași, oraș care devenea noua capitală a României. În vara anului 1918 guvernul a propus regelui Ferdinand să se retragă cu întreaga familie, Regina Maria, principesele Ileana, Marioara, Elisabeta și principele Nicolae, la Bicz, pe valea Bistriței. Familia regală a avut reședința la Bicz în perioada 6 iulie - 25 octombrie 1918.

Bicăzul prin legea din 10 iunie 1884 a fost inclus în lista proprietăților Domeniului Coroanei. Domeniul Coroanei de la Bicăzu, acesta era situat în regiunea muntoasă a județului Neamț, la o depărtare de 24 km de orașul Piatra-Neamț și la 397 km de București.

Suverana României consemna în jurnalul său pentru ziua de 24 iunie/7 iulie 1918 următoarele: „Începuserăm să vorbim despre plecarea noastră la Bicz, unul dintre Domeniile Coroanei, în frumoasa vale a Bistriței. Aveam acolo o casă mare și albă chiar pe marginea apei, pe care treceau alunecând plutele. Era un loc de o frumusețe idilică. Deși casa nu era destul de încăpătoare, puteam, înghesuindu-ne puțin, să ne luăm acolo reședința cu toții la un loc. Viața în oraș (Iași) ajunsese de nesuferit și simțeam nevoia unei odihne mai lungi în aerul curat de la țară. Schimbarea orașului cu aerul de țară a fost o mare ușurare li ne dădurăm seama îndată cât de mult bine ne făcea. (...)”.

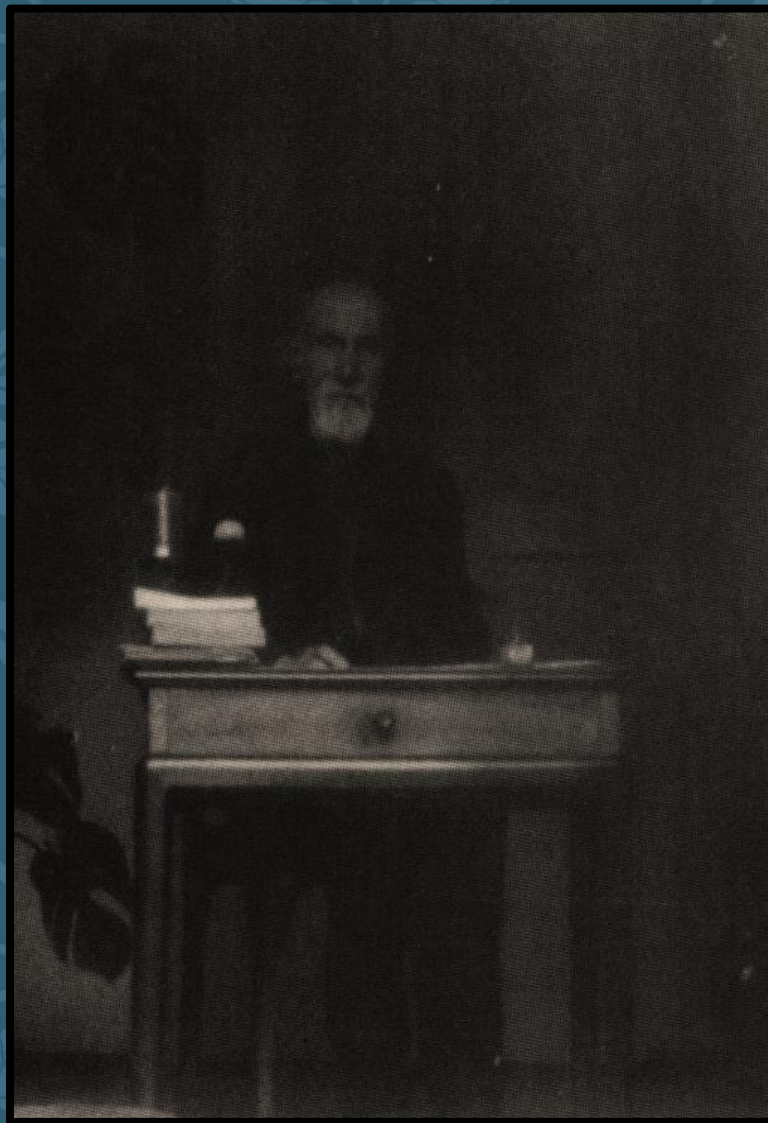
Maria

Mărturii despre prezența familie regale pe Domeniile Coroanei de la Bicz în anul 1918, ni s-au păstrat prin însemnările unor personalități nemțene, preoții Constantin Matasă și Gheorghe Verșescu.

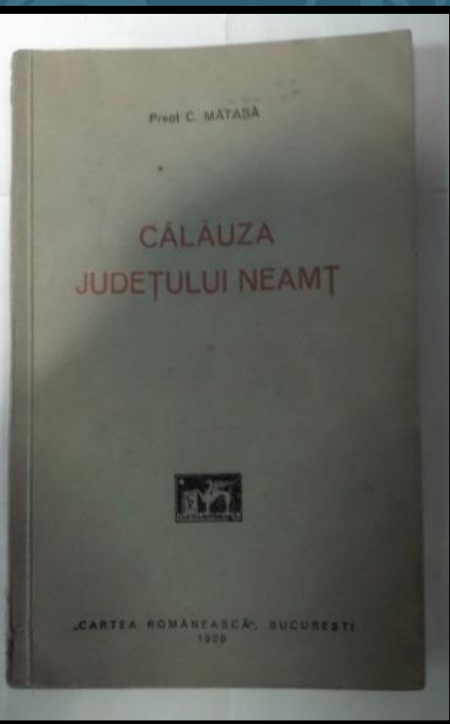

Pr. Constantin Matasă

Pr. Gheorghe Verșescu

Preotul Constantin Matasă, în lucrarea sa „Călăuza județului Neamț”, în 1929, nota cum că „Această comună (Bicaz) prezintă o însemnătate deosebită, fiind legată de istoria marelui război prin faptul că după pacea de la Buftea,(...). Familia regală, adică Regele Ferdinand, M. Sa Regina Maria și A.L. Elisabeta, Mărioara și Ileana s-au instalat în casele Administrației Domeniului. Pentru A.S.R. Principele Neculai s-a construit în grădina curții un pavilion deosebit care se păstrează și astăzi ca amintire; iar suita a ocupat clădirile personalului Domeniului Coroanei.”

Preotul Gheorghe Verșescu în lucrarea sa, „Monografia comunei Tarcău, apărută în 1942, a fost martorul vizitei membrilor familiei regale la Tarcău la vechea biserică de lemn. Despre vizita Regelui Ferdinand la biserica din Tarcău, în vara anului 1918, îți nota „(...) *Apropiindu-se de mine, spre marea mea surprindere, îl văd întinzându-mi mâna, El ca un încoronat, mie, un mic personaj din creierii munților! Intrăm cu toții în biserică. Majestatea Sa privește cu smerenie interiorul sărăcăcios, înnegrit de vremuri, examinează pictura aproape ștearsă a unei icoane și-și exprimă admirația pentru bisericuțele mici, care au ținut aprinsă flacăra credinței în sufletele atâtor muritori de-a lungul veacurilor. – De ce bisericile de astăzi mai mari și mai încăpătoare, nu sunt atât de frecventate de credincioși, ca acele din vechime cu toată modesta lor construire și îngustimea interiorului lor? Se făcea a mă întreba Majestatea Sa, ca să încerce părerea mea. – Din cauza crâșmelor, Majestate, îi răspund eu, amărât de bețiile enoriașilor mei din parohie, alegând una din complexitatea pricinilor scăderii sentimentului religios în popor. (...)”*”

Principele Carol era singurul membru al familiei regale care nu a locuit la Bicz. Motivul este consemnat de Regina Maria în memoriile sale, întrucât „avea comanda unui regiment de vânători de munte la Târgu-Neamț, un orașel din apropiere. Dobândisem pentru el această comandă căci socoteam că-i va fi de folos să aibă răspunderi și îndeletniciri militare active de îndeplinit (...)”.

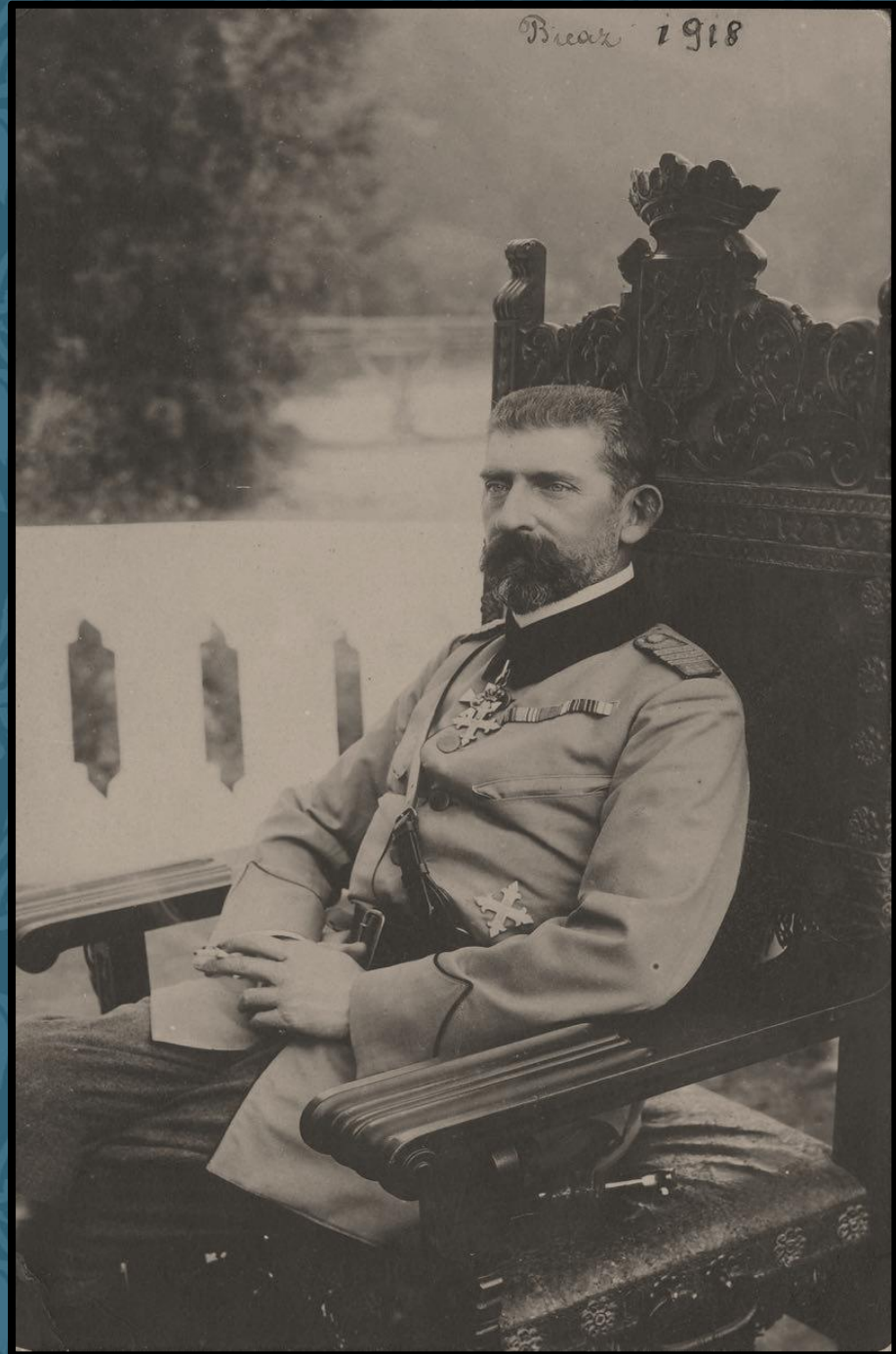

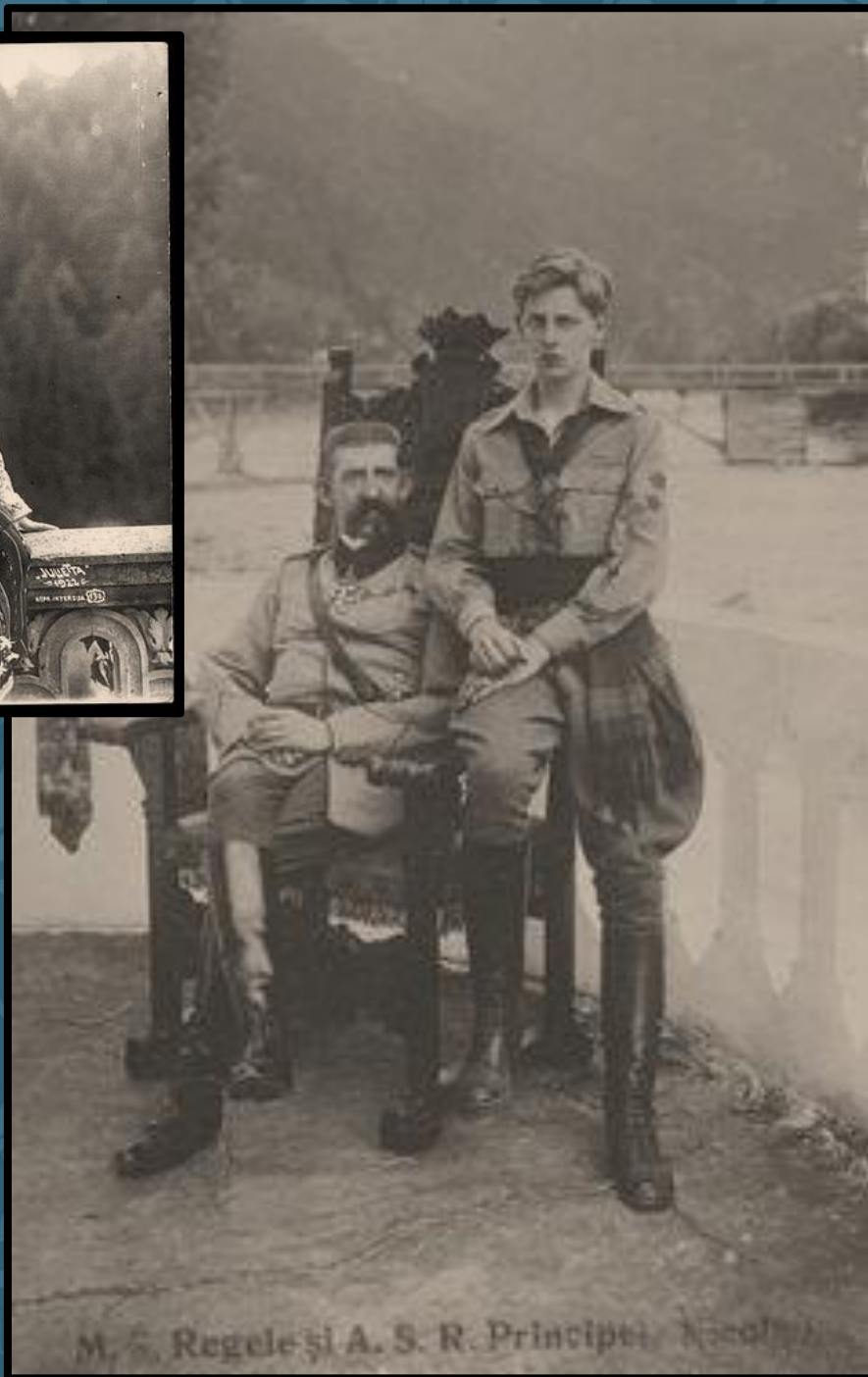
O veste importantă a fost primită de familia regală în timpul șederii de la Bicz, „o lovitură de neîndurat” a căzut asupra familiei regale în ziua de 2/15 septembrie 1918. Principele Carol a părăsit la 27 august/9 septembrie 1918 unitatea militară, aflată la Târgu Neamț, al cărei comandant era, și, patru zile mai târziu, a plecat la Odessa împreună cu Zizi Lambrino. Regina nota în memoriile sale *„A fost în sânul familiei noastre o tragedie care ne-a izbit năprasnic; o lovitură uluitoare, care nu fusese cu nimic pregătită. Regele și cu mine, înconjurați de devotații noștri, am trăit zile de chin, când toate tragediile prin care răzbisem mi se păreau numai preludiul aceleia pe care o înfruntam azi.(...)”*. Acest act al principelui moștenitor a însemnat încălcarea Statutului Casei Regale, care prevedea căsătoria membrilor Casei Regale a României numai cu persoane din alte case regale.

Despre șederea familiei regale în Domeniul Coroanei de la Bicz ne-au rămas amintire și câteva fotografii. Adolphe A. Chevallier este autorul unor portrete ale Reginei Maria, realizate în timpul șederii suveranei la Bicz, apoi a fost numit furnizor al Curții Regale.

M. S. Regele și A. S. R. Principele Nicolae

În seara zilei de 27 octombrie/9 noiembrie 1918 s-a primit vestea că familia regală se putea întoarce la București. A doua zi familia regală părăsea Domeniul de la Bicz. Regina nota despre acest moment în memoriile sale, „*Ultima zi la Bicz; se strâng lucrurile de prin casă, ceea ce dă locuinței noastre o înfățișare tristă.*”

Familia regală a ajuns la București, în gara Mogoșoaia, în dimineața zilei de 18 noiembrie/ 1 decembrie 1918.

Bucureștiul avea să revină sub administrație românească la 1 decembrie 1918 când regii României Ferdinand și Maria intrau solemn în Capitală.

Drept concluzie, amintirile Reginei Maria de pe Domeniul Coroanei de la Bicz au își au rolul lor în istoria națională „*Cele trei luni petrecute la Bicz au fost pline de frământări sufletești, în luptă unele cu altele; pline de asemenea de mici bucurii și de mare îngrijorare.(...)*”.

Bibliografie selectivă:

1. Maria, Regina României, *Povestea vieții mele*, vol. III, București, Editura RAO, 2013
2. Boia Lucian, *România, țară de frontieră a Europei*, ed. a IV-a, București, Editura Humanitas, 2012.
3. Bulei Ion, *Românii în secolele XIX-XX. Europenizarea*, București, Editura Litera, 2011
4. Luca Gavril, *Târgu Neamț, Monografie*, Piatra-Neamț, Editura Constantin Matasă, 2008.
5. Mamina Ion, *Regalitatea in Romania.1866-1947*, București, Editura Compania, 2004.
6. Radu Gheorghe, *Marea Unire și județul Neamț*, Piatra-Neamț, Editura Cetatea Doamnei, 2013.
7. Scurtu Ioan, *Istoria românilor în timpul celor patru regi (1866-1947). Carol I*, vol. I, ed. a II-a, revăzută și adăugită, București, Editura Enciclopedică, 2004.
8. Verzea Mihaela-Cristina, Dumitrașcu Nicolae, *Familia Regală a României. Pagini de istorie din ținutul Neamțului*, Piatra-Neamț, Editura Constantin Matasă, 2015.
9. <http://jurnalul.ro/special-jurnalul/1-decembrie-1918-intoarcerea-regilor-romaniei-mari.html>
10. <http://adevarul.ro/locale/piatra-neamt/pe-urmele-adolphe-chevallier-fotograful-casei-regale-imagini-inedite-romania-rurala-epoca-interbelica-colectia-unui-nemtean/index.html>
11. <http://www.muzeu-neamt.ro/informatii-publice/cresterea-colectiilor.html>
12. <https://www.dcnews.ro/casa-regala-a-romaniei-i-crizele-dinastice-care-au-macinat-o.html>

Vă mulțumesc!

